

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Pozsonyi András ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Galli István ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. február 9-én kelt 22.G.40.016/2005/30. számú ítélete ellen az alperes részéről 31. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 100.000 (egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes 2004. augusztus 18-án kelt szerződésben megrendelte a felperestől a ... hrsz.-ú ingatlanon épülő ... acél védőtetőjének kiviteli terv szerinti acélszerkezetének komplett megvalósítását - kivéve a külső reklámfelület beépítését - gyártását, szállítását és helyszíni beépítését 10.900.000 Ft + ÁFA vállalkozói díj megfizetése ellenében. A szerződés 1. pontjában rögzítették, hogy a felperes saját módosított kiviteli tervekkel rendelkezik, melyet a szerződés aláírását követően átad az alperesnek jóváhagyás céljából, a vállalkozói díj a módosított szerkezetre vonatkozik. A szerződés 2. pontja szerint annak I. számú melléklete a 2004. július 6-án kelt árajánlat, annak tételes egységárai alapján került meghatározásra a költségvetési kiírás mennyisége szerint a vállalkozói díj összege, és a szerződés műszaki tartalma megegyezik a I. számú mellékletként csatolt árajánlat részletes műszaki tartalmával. „A szerződés műszaki tartalma” cím alatt a 3. pontban rögzítették, hogy a benzinkút védőtető acélszerkezete 17 tonna, mely saját módosított tervek alapján, jóváhagyást követően (gyártás, szállítás, beépítés)

2004. szeptember 30-ig valósul meg. A szerződés szerint a vállalkozó 1 db részszámlát és 1 db végszámlát állíthat ki, a részszámla a komplett acélszerkezet helyszínre történő leszállítását követően teljesítés igazolás ellenében, a végszámla pedig az acélszerkezet műszaki átadás-átvételét követően teljesítés igazolás ellenében nyújtható be, a számlákból a nettó összegre vetített 5 % teljesítési, további 5 % jótállási garanciaként visszatartásra kerül. A felperes hozzájárult ahhoz, hogy az esedékes számla összegéből az alperes kompenzációval egyenlítse ki a felperes által fizetendő, a nettó szerződéses összeg 2,5 %-át kitevő, a szerződés 14.1. pontjában részletezett szolgáltatási díjat.

A felperes a gyártást követően a szerkezetet a helyszínre szállította, a szerződő felek 2004. szeptember 21-én vettek fel teljesítés igazolási jegyzőkönyvet, amely szerint a részszámla kiállításának feltételül a szerződésben előírt műszaki tartalom teljesült; a felperes - figyelemmel a 10 %-os visszatartás 654.000 Ft összegére - bruttó 7.521.000 Ft összegű részszámla kiállítására jogosult, a 2,5 %-os szolgáltatási díjról (163.500 Ft + 40.875 Ft ÁFA) az alperes számlát állít ki, azt megküldi, és a két számla közötti különbözetet utalja át a felperesnek. A fentiek szerint kiállított részszámla összegéből az alperes 2004. október 19-i banki értéknapal 6.499.125 Ft-ot teljesített átutalással.

A 2004. szeptember 28-án felvett jegyzőkönyvben a felperes 2004. október 1-ig vállalta átadni a védőtetővel kapcsolatos módosításokról a statikus és az építész tervezői nyilatkozatokat, valamint kitértek az alaptestek pontatlan elhelyezése és az építető által el nem fogadott javítási mód miatt időközben felmerült visszabontással kapcsolatos pótmunkára, melynek ellenértékéről a felperes 2005. január 20-i esedékességű bruttó 840.000 Ft összegű számlát állított ki.

Az építési naplóban rögzített 2004. szeptember 30-i nyilatkozat szerint az alperes által kért eredeti statikai tervmódosítást 3 pld-ban, az engedélyezési tervezői nyilatkozatot 2 pld-ban a felperes képviselőjében eljárta ... az alperes építésvezetőjének, ... átadta.

A felperes 2004. október 22-én a munkavégzést fax útján készrejelentette, az alperes azt tudomásul vette, egyidejűleg tájékoztatva a felperest a komplett, hiánymentes teljesítés szükségességéről, továbbá felhívta a szerződés szerinti dokumentáció 2004. október 25-ig történő átadására.

A felperes 2004. november 24-én kelt kimutatásban részletezte vállalkozói díjkövetelését, az alperes 2004. december 10-i levelében - figyelemmel 7,23 tonna acélszerkezeti súlycsökkenésre, a festés anyagára, 3 % tartalékra - 5.994.658 Ft + ÁFA összegben határozta meg a felperesnek járó díjat.

A felperes 2005. január 20-i esedékességű végszámlát állított ki bruttó 5.556.250 Ft vállalkozói díjról, melyből 545.000 Ft-ot garanciális visszatartásra levonásba helyezett, így a fizetendő végösszeg 5.011.250 Ft-ot tett ki.

Az alperes a végszámla alapján - a felperes fizetési felszólításai ellenére - kifizetést nem teljesített, 2005. február 3-án kelt leveléhez mellékelte saját számítását a beépített acélszerkezet tömegére.

A felperes 2005. március 22-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő 5.851.250 Ft és járulékai vállalkozói díj megfizetése iránt; az eljárás az alperes ellentmondása folytán perré alakult.

A felperes a per során módosított keresetében a Ptk. 389. §-a és 397. §-a alapján kérte az alperest kötelezni 6.852.248 Ft vállalkozói díjtartozás megfizetésére, melyből 817.500 Ft a részszámla összegéből fennmaradt követelés - ezen összeg után 2004. október 22. napjától a kifizetésig a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére támasztott igényt -, 5.120.250 Ft végszámla összeg, 369.498 Ft pótmunkadíj követelés és 545.000 Ft az 5 %-os jótéjesítési visszatartás összege, ezen összegek után 2005. január 21-től kérte az alperest a fenti mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezni.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes 10.900.000 Ft + ÁFA átalány vállalkozói díj ellenében 17 tonna súlyú acél védőtető kivitelezését vállalta, ezzel szemben a beépített acélszerkezeti elemek össztömege kevesebb - az ellentmondásban 11146,8702 kg, a per során 11927 kg beépítését ismerte el -, a súlycsökkenésre tekintettel vitatta a felperesi követelés összegét. Emellett hivatkozott arra, hogy a felperes csak a munka befejezését követően bocsátotta a rendelkezésére a kiviteli tervdokumentációt. A pótmunkadíj követelés körében elismerte 7.800 kg acélszerkezet visszabontását, 31 Ft/kg munkadíj felszámítását, a szerelvénygyártás és helyszínre szállítás 34.000 Ft-os költségét, a szerkezet festésével kapcsolatos díjigényt sem elfogadni, sem vitatni nem kívánta.

Az elsőfokú bíróság 2007. február 9. napján kelt 22.G.41.016/2005/30. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 5.623.777 Ft-ot, továbbá 817.500 Ft után 2004. október 22-től 2004. december 31-ig terjedő időre évi 11 %, 817.500 Ft után 2005. január 1. napjától, 4.806.277 Ft után 2005. január 21. napjától kezdődően a teljesítésig terjedő időre járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű kamatát, valamint 828.100 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és megállapította, hogy a peres felek további költségeiket maguk viselik.

Ítélete indokolásában megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 389. §-a szerinti átalányáras vállalkozási szerződés jött létre. A szerződés I. számú melléklete tartalmának bizonyítottsága hiányában arra vont következtetést, hogy a felperes a kivitelezést az általa rendelkezésre bocsátott módosított statikai terv szerint vállalta, azaz 13.762,9 kg össztömegű acélszerkezet beépítésével teljesít. Tekintve, hogy nem volt pontosan megállapítható a beépített mennyiség, az elsőfokú bíróság azt az alperes által elismert 11.146,8702 kg-ban határozta meg, és ennek figyelembevételével a Ptk. 305. § (1) bekezdése, 306. § (1) bekezdése

alapján a díjleszállítást 844.468 Ft + ÁFA összegben (1.835,8 kg x 460 Ft/kg) találta megalapozottnak. Az ítélet indokolásában részletezett számítása szerint a szerződésben rögzített vállalkozási díj nettó összegéből a díjleszállításon felül levonásba helyezett 251.388 Ft-ot 2,5 % szolgáltatási díj címén, az így adódó 9.804.144 Ft + ÁFA vállalkozói díjhoz hozzáadott bruttó 369.498 Ft pótmunkadíjat - mely összeget a felek egyező nyilatkozata alapján fogadta el -, majd levonta a részszámla alapján kifizetett bruttó 6.499.125 Ft-ot, és 5 % jótállási garancia címén nettó 502.776 Ft-ot.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak részbeni megváltoztatását, a marasztalás 2.508.526 Ft-ra történő leszállítását, másodlagosan - amennyiben a részbeni megváltoztatáshoz szükséges - e körben a hatályon kívül helyezését kérte. A fellebbezésében változatlanul arra hivatkozott, hogy a szerződésük szerint a benzinkút védőtető acélszerkezete 17 tonna, ezen beépítendő anyagmennyiségre tekintettel állapodtak meg a vállalkozói díj összegében. Álláspontja szerint az anyagmennyiség és a vállalkozói díj összege között szoros összefüggés van, melyre az első fokú eljárás során meghallgatott tanúk is egybehangzóan nyilatkoztak. Az elsőfokú bíróság helytállóan fogadta el az alperes nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a beépített anyagmennyiség 11.146,870 kg, ezt azonban nem a felperes által elismert, hanem a szerződésben rögzített 17.000 kg beépítendő anyagmennyiséghez kellett volna viszonyítania, és az így adódó hiány - mely a jogorvoslati tárgyaláson pontosított nyilatkozata szerint 5853 kg - figyelembevételével kellett volna számolnia, emellett utalt arra is, az elsőfokú bíróság nem adta annak az indokát, hogy miért 460 Ft/kg alapulvételével végezte a számítást a díjleszállítás megállapításakor.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a peres felek szerződési akaratát feltárta, és a lefolytatott bizonyítás eredményének helyes értékelésével állapította meg a szerződésben vállalt műszaki tartalmat a peranyagban szereplő tervdokumentáció szerint akként, hogy a beépítendő szerkezeti elemek súlya 13.762,9 kg, így alaptalan az az alperesi fellebbezési előadás, hogy a szerződésben a felperes 17 tonna anyag beépítését vállalta. Utalt arra, az elsőfokú bíróság a díjleszállítás mértékének a megállapításakor helytállóan vett figyelembe kg-onként 460 Ft-ot, tekintve, hogy a per során bemutatott valamennyi ár kalkulációban ez az összeg szerepelt, és azt az alperes sem tette vitássá. A másodlagos fellebbezési kérelem vonatkozásában arra hivatkozott, hogy az ítélet hatályon kívül helyezésének törvényi feltételei nem állnak fenn.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság határozatának a felperes keresetét részben elutasító és az alperest 2.508.526 Ft megfizetésére kötelező rendelkezését nem érintette, az ítélet e körben fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (3) bekezdése szerint jogerőre emelkedett.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a fellebbezéssel érintett körben a tényállást kellően feltárta, és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Az alperes a fellebbezésében az ítéletben megállapított díjleszállítást tette vitássá, arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a számítása során egyfelől tévesen az alperes és a felperes által elismerten beépített anyagmennyiségeket viszonyította egymáshoz, és nem az alperes által elismerten beépített (11.146,872 kg) mennyiség és a szerződés szerint beépítendő (17.000 kg) mennyiség különbözetében (5853 kg) állapította meg a beépítésre nem kerülő, hiányzó acélszerkezeti elemek súlyát, másfelől nem indokolta, hogy miért 460 Ft/kg ár alapulvételével számolt.

Az elsőfokú bíróság díjleszállítás mértéke körében elfoglalt álláspontját az alperes a fellebbezésében alaptalanul tette vitássá az alábbiak szerint.

Az első fokú eljárás során az alperes a védekezését arra alapította, hogy a felperes a szerződésben megjelölt vállalkozói díj ellenében 17 tonna súlyú acélszerkezet kivitelezését vállalta, mely a részéről nem teljesült, így díjleszállításnak van helye.

A felperes vitatta, hogy 17 tonna súlyú acélszerkezet beépítését vállalta; a peres felek a vállalkozási szerződés műszaki tartalmára eltérően nyilatkoztak.

A szerződés műszaki tartalmának vitatottságára, valamint arra figyelemmel, hogy a szerződés 2. pontja szerint a vállalkozói díj összege a szerződés I. számú mellékleteként csatolt árajánlat tételes egységei alapján került meghatározásra, és az I. számú melléklet a szerződés műszaki tartalma, helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor ezen szerződési melléklet tartalmára bizonyítást folytatott le.

A rendelkezésére álló okiratok, valamint a tanúbizonyítás eredménye alapján, a Pp. 206. § (1) bekezdése megfelelő alkalmazásával, helytállóan vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, nem nyert bizonyítást, hogy a felperes melyik árajánlata minősül a szerződés I. számú mellékletének.

A perben az nem volt vitás, hogy a felperesnek a létesítményt a szerződés 1., 3. pontjaiban megjelölt saját módosított kiviteli tervdokumentáció alapján kellett megvalósítania, ugyanezen szerződési pontokban a módosított terv megrendelői jóváhagyását is előírták.

A módosított terv alperes általi átvételét az építési naplóban rögzített 2004. szeptember 30-i nyilatkozat bizonyítja, a módosított terv vonatkozásában az alperes kifogást nem közölt, így annak jóváhagyására vonható következtetés.

A fentiekből következően helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a módosított tervdokumentáció szerinti kivitelezést vállalta, és - a szükséges szakértelem hiányában - helytállóan igazságügyi műszaki szakértő bevonásával vizsgálta a beépítendő és a beépített acélszerkezeti elemek súlyát.

... igazságügyi szakértő 2006. szeptember 30-i aggálytalan szakértői véleménye szerint a módosított terv figyelembevételével a beépítendő szerkezet súlya 13.762,9 kg (szakvélemény 4.02. pont), a megvalósult létesítmény súlyára azonban nyilatkozni nem tudott (szakvélemény 4.03. pont). Utóbbi körülményre figyelemmel az elsőfokú bíróság a beépített elemek súlyát az alperes által elfogadott mennyiségben (11.146,8702 kg) fogadta el, melyet az alperes a fellebbezésében nem tett vitássá.

Az alperes nem bizonyította, hogy a védekezésében hivatkozott 17 tonna acélszerkezet beépítésére vonatkozott a szerződésük műszaki tartalma, így a szakértő által megállapított beépítendő és az alperes által elismerten beépített mennyiségek egymáshoz viszonyításával volt vizsgálható a felperesi teljesítés mennyiségi megfelelősége, ebből következően az, hogy a felperes vállalkozói díjkövetelése, illetőleg az alperes díjleszállításra alapított védekezése mennyiben megalapozott. Tekintve, hogy az elsőfokú bíróság a fentieknek megfelelően járt el, alaptalan az alperes fellebbezési okfejtése a viszonyítás helytelenségére.

Helytállóan észlelte az alperes a fellebbezésében azt, hogy az elsőfokú bíróság a díjleszállításra vonatkozó számítása során nem részletezte a 460 Ft/kg ár alapulvételének az okát, ezen indokolási hiányosság azonban az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással nem bír, az ekörbeni döntés alapja az eljárás adataiból megállapítható az alábbiak szerint.

A keresetlevélhez F/1, F/2 sorszám alatt csatolt felperesi árajánlatok az acélszerkezeti elemekre vonatkozó részükben egyezően kg-onként 400 Ft anyag és 60 Ft díj alapulvételével készültek, a szakértő a szakvélemény 4.02. pontjában - az F/2 sorszámú árajánlat aggálytalan elfogadásával - 460 Ft/kg árral számolt. Emellett nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a létesítmény készrejelentéséig - akár a levelezésükben, akár a részszámla kiegyenlítése során - e körben a szerződő felek között vita támadt volna, így nem tévedett az elsőfokú bíróság ezen ár alapulvételekor.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás megállapításra, valamint eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fenti indokolásbeli kiegészítésen túl - nem fellebbezett részét nem érintve a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalva a Pp. 254. § (3) bekezdésében foglaltakra - indokai alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó jogi képviseleti munkadíjból áll.

Budapest, 2007. szeptember 11.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró